

Mente - férfi díszöltözet része

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	14882
Készítés ideje:	1770 - 1780
Készítés helye:	Magyarország
Anyag:	bárányprém; posztó
Technika:	laposöltéssel hímzett; zsinórral díszített
Méretek:	hosszúság: 58 cm hosszúság: 71 cm hosszúság: 54 cm

Az öltözék anyaga sötétkék posztó. Mentéje derék alá ér, erősen karcsúsított, bevarrott ujjú, a szegélyeket zöld és fehér selyemfonallal hímzett, kisebb és nagyobb virágcsokrok váltakozó sora kíséri. Körben utólagosan rátett barna bárányprém szegélyezi. A mellény (IM ltsz.: 14857.) vállszabása ívelt, háton karcsúsított, derék alá ér, bősége a háton fűzéssel állítható. A szegélyeket és a magas álló gallért a leírt hímzés díszíti. Körben fehér és zöld selyemzsinór kereteli, selyemszálból kötött paszomántos gombokkal és hurkokkal záródik, eleje csákóra vágott.

Az öltözéken megfigyelhetők a 17. századi magyar férfiviselet bizonyos elemei (csákóra vágott eleje, a paszomántos gombolás), ezek azonban már a dolmányt – nyugat-európai hatásra – a 18. században felváltó mellényen jelennek meg, s ugyancsak erre a hatásra utal a karcsúsított szabás, a bevarrott ujj és az ívelt vállszabás. Nadrágja (IM ltsz.: 14856.) szűkszerű magyar nadrág, ellenzővel, ülepe két részből szabott, szabásmódja a 17. századival egyező. Oldalvarrását az előbbiekhöz hasonlóan zsinór és hímzés szegélyezi.

Az öltözéket Wolf József budapesti régiségkereskedőtől vásárolta az Iparművészeti Múzeum.

A *Magyar Könyvszemle* című folyóirat egykorú tudósítása szerint Wolf József több 17. századi tárgyat kölcsönzött a Buda felszabadulásának bicentenáriuma alkalmából 1886-ban megrendezett történelmi kiállításra (ld. [itt](#), p. 106.)

Irodalom

- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 51. (Tompos Lilla)
- Tompos Lilla: *Magyar hagyományok az öltözködésben.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 9
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 6.44. (Tompos Lilla)
- Szerk.: Cone Polly: *The Imperial Style: Fashions of the Hapsburg Era.* The Metropolitan Museum of Art, New York, 1980. - p. 83.
- Historic Hungarian Costume From Budapest.* Whitworth Art Gallery (Manchester), Manchester, 1979. - Nr. 39/c.
- Höllrigl József: *Magyar viselettörténeti kállítás. Leíró lajstrom.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1938. - Nr. 63.
- Masner Karl: *Die Costüm-Ausstellung im K.K. Österreichischen Museum, 1891.* J. Lo`wy, Wien, 1894. - p. 7., XXIII. tábla

